

PIERRE STAMBUL

"Sionistek palestinarrak erreserba batzuetan edo beren lurretatik kanpo nahi dituzte"

Maulen eta Baionan egon berri da Pierre Stambul, Palestinaren alde dabilzan kolektiboek gomitatutik. Judu laikoa eta nazien genozidioa hurbiletik ezaguturikoa da, bere amaren alde guztia deuseztatu zutelako. Erresistente komunistak zituen gurasoak, aita Manouchian talde iraultzailean aritu zen eta Buchenwald kontzentrazio-esparrura bidali zuten. Hortik mamitzen du bere judu identitatea eta sionisten aurkako bere borroka. Frantziako Bakearen Aldeko Juduen Batasuna elkarrearen bozeramailea da.

JENOFA BERHOKOIRIGOIN

Hitzaldiz hitzaldi, proiektu sionista, Israelen politika eta palestinarren desagerpen programatua pedagogia handiz azaltzen dabil Pierre Stambul: "Israel jendartezidioa bideratzen dabil, hau da, jendarte baten desagerpena. Hori dugu sionismoaren oinarrian: AE-Betako amerindioen edota Australiako aborigenen gisara erreserba batzuetan metaturik edo beren lurretatik kanporaturik eta eskubideak aldarrikatu ezinean nahi dituzte palestinarrak". 2023ko urriaren 7az geroztik areagotu egin den "antisemitismoaren instrumentalizazio" arriskutsua bideratzen dabilzan honetan, gauzak argitu beharra ezinbestekoa

zaio: "Gazan ez dabilta bakarrik palestinarrak sarraskitzen, judaismoa hiltzen dabilta, genozidioaren memoria hiltzen dabilta, antisemitismoaren memoria hiltzen dabilta". Sionismoaren eta Israelen inguruan zabalduriko ideia faltsuen gezurtatzea ezinbestekoa dauka eta horrekin abiatu zuen bere hitzaldia.

Baga: gezurra da erratea juduen itzulerara Palestinara legitimoa dela. Kultura, herri, hizkuntza eta erlijio nahasketen lurraldea izan da betidanik Palestina, hiru erlijio monoteisten leku santuak bertan dira eta sionisten etorrera aitzin, guti ala asko, beti posible izan dute musulmanen (%80), kristauen (%15) eta

juduen (%5) arteko elkarbizitza. 70. urtean, Titus erromatarrak eta bere armadak Jerusalem harturik, milioika judu kokatu ziren munduan barrena eta gertakizun horretan oinarritzen du sionismoak exilioaren eta etorreraren sinesmena. Baina, Israelgo Gobernu Bibliako pasarteetan oinarrituriko programa politikoa garatzen dabilen honetan, garrantzitsutzat dauka oroitaraztea liburu sakratu hori ez dela Historiako liburu bat. Hain zuzen, geroz eta historialari gehiagok dute urte horretako exilioaren kontakizuna gezurtatzen. "Garai eta eskualde ezberdinetan birkokaturiko juduen ondorengoak gara juduok, eta antzinaroko hebrearren ondorengoak, oro har, palestinarrak dira".

Biga: gezurra da erratea arrazoi erlijiosoengatik dutela sionistek Palestina bereganatu. 1960ko hamarkada arte behintzat judaismoa ez da lurralde bati loturiko erlijioa izan eta, gainera, erlijio mesianikoa ere bada –Mesias itzuli bitartean ezin daiteke Israel deitu lurraldera bertaratu–. Hots, Palestina lapurtu eta palestinarrak haizatu nahia ez da helburu erlijioso bat, baina bai 1960ko hamarkadan abiatutako Zisjordaniaren kolonizazioarekin garaturiko pentsaera sionista nazionalista erlijioso fanatikoa. Sionismoak ekarri zuen ordura arte ez zegoen "Palestinaren fetitxizazio" hori.

Higa: argi utzi nahi du nazien genozidio garaian izan ezik, sionismoa eta antisemitismoa beti ibili direla eskuz esku.

Palestinarren genozidioa eta jendartezidioa bideratzen dabil Israel, baina sionisten adierazpenak iturriztat harturik, Stambulek argitu nahi du hori duela sionismoak helburu: "Bereizketaren teoria da sionismoa eta bereizketak kolonialismora, faxismora eta arrazakeriara garamatza".

Hain zuzen, jatorrian Theodore Herzlek teorizaturiko sionismoa "banaketaren teoria" da, juduak eta judu ez direnak elkarrekin bizitzea ezinezkoa den ustean oinarrituriko ikuskera. Adibidetzat du 1897ko Sionismoaren Sorrerarako Kongresuari oztoporik ez jartzeko manua zabaldu zuela Guillaume II enperadore antisemitak -"Ez jarri oztoporik juduak lekutuko dizkigun horri"- . Etsenplutzat du Haavara Hitzarmena ere, Hitler boterera heldu eta sionistek eta naziek 1933an izenpeturikoa, juduen Palestinarako emigrazioa errazteko asmoz gauzaturikoa. 1939a arte iraunen zuen eta horri esker 60.000 judu alemanek emigratu ahal izan zuten Palestinara. Arthur Balfour ministro britainiarra, berdin, antisemita eta sionismoaren defendatzaile sutsua izan zen -1917ko Balfourren adierazpena dugu Israelgo Estatuaren sorreraren oinarrian-.

Laga: Israelen sorrera nazien genozidioari emandako erantzuna izan zen.

"Negoziaketei dagokionez, Netanyahuk badaki su-etena onartuz gero erortzen dela, Trumpen garaipena arte iraunarazi nahi du kontua"

Ez, palestinarren kanporaketa bideratuko zuten instituzio nagusiak genozidioa aitzin sortu zituzten: Juduen Banku Koloniala 1898an; palestinarren lurak lapurtuko zituen Fondo Nazional Judua 1901ean; Histadrut sindikatu sionista 1920an, eta beste. Sionismoak "etnikoki garbia den estatua" du helburu eta horregatik dituzte arabiarrek -palestinarrak- haizatu behar. Ordezkapen-

kolonizazio hori usaindurik, 1920ko hamarkadan hasiko zituzten lehen matxinadak palestinarrak. Eta horri loturik, boga: nazien genozidioagatik duten errua ttipitu nahian du munduak Israelen sorrera sostengatzen. Hori ere gezurra dela dio Stambulek. "Europak ardura ikaragarria du antijudaismo kristauan eta antisemitismo arrazialean. Kulpaz sentitu izan balute mugak irekiko zizkien 1945ean, baina ez zen horrelakorik gertatu. Kulpaz bereizi dira, arduradun ez ziren palestinarren bizkar utziz guztia".

Sega: Israelen baitako adar politikoen osaketa ere argitu beharra dagoela uste du. Hasteko, Israelgo ezkerrek ere eskuak zikindurik ditu, "ez dago krimenik sozial-demokraten ardurarik gabea". 1948ko Nakba edo 700.000 palestinarren ihesaldi behartua laboristek "aurrez pentsaturikoa eta programaturikoa" izan zen, eta gauza bera 1967ko gerrarentzat. Nola ez, 1993ko Osloko

Hitzarmenaren izenpetzaile Yitzhak Rabin Israelgo lehen ministroa ere laborista zen. Aitzin, Defentsa ministro gisa berak bideratu zuen OLP Palestinaren Askapenaren Aldeko Erakundearen buruzagien aurkako bonbardaketa 1985eko urriaren 1ean eta, ondotik ere, berak erreprimatu zuen 1987-1993ko Lehen Intifada. Logika berean doa Osloko Hitzarmena: "Zer dio hitzarmenak? Okupatzaileak bermatu behar du okupatzailearen segurtasuna. Presoak, estatu palestinar bat, errefuxiatuen itzulera... horretaz hitz egin zuten, baina ez zuten deus izenpetu". Bestalde, argitu nahi du eskuin sionista ere ez dela gauza berria: "1920tik aitzina garatuz doa, tartean dugu Vladimir Jabotinskyren mugimendua faxistekin ariko zena eta Benito Mussolinik berak "gure faxista judutzat" zeukana. Europako eskuin muturreko arduradun guztiak Israelen egon direla ohartarazten dabil Stambul: "Modelo bat da haientzat, lorturiko birkonkista kolonial baten adibidea da, arriskutsutzat daukaten herri bat preso atxiki ahal izanaren adibidea, puntako teknologia garaturik daukanarena".

EGINBEHARREKOA: BOIKOTA ETA PRESIOA

Urriaren 7az geroztik Gazatik bideraturiko palestinarren genozidioa dela eta, egin daitekeenaz galdetu zioten entzuleek: herritar gisa, zer? Eta nazioarteko instituzioek zer? Eta AEBek? Argi dauka: "Herritar gisa, batetik, palestinarrei laguntza bideratu behar diegu, gaurdanik eta gerora berreraikuntzarako, eta bestetik, gure gobernuak presionatu behar ditugu, politikaz aldatu eta okupatzailea zigortu dezaten". Israelen irudi demokratikoa gezurtatzea lortu behar dugula dio. Bide horretan, Hegoafrikaren salaketak eragina izan duela uste du. Boikotarena ezinbesteko tresnatzat dauka. "1969ko Olinpiar Jokoetatik Hegoafrika kanporatu zuten, bere apartheid politikagatik zegoen boikotak bultzaturik. Olinpiar Jokoak dauzkagu Parisen. Beraz, badakizue zer egin behar duzun: palestinar banderak atera eta boikota sustatu".

Lerroak mugitzen ari direla sinetsiz, ez du esperantza galdu nahi. Nazio Batuen Erakundeko idazkari nagusi António Guterresen jarrera aldaketa dauka adibidetzat. Hala ere, estatuen kritikek eta AEBen salaketek ez dute oraingoz eraginik, Stambulen arabera: "Benetako zigorrik ez deino Israelek ez du jarreraz

Hizlari lanetan arituriko Pierre Stambul, judua eta antisionista.

"1969ko Olinpiar Jokoetatik Hegoafrika kanporatu zuten, boikotak bultzaturik. Parisen ditugu Jokoak aurten, zer egin badakizue: boikota sustatu"

aldatuko; baina historiak erakusten digu benetako zigorrak izanez gero Israelek atzera egiten duela". Zer egin beharko litzateke? Armen bidalketa bukatu.

Inguruko estatu arabiarren presioan ere ez du sinesten: ez dituzte inoiz sostengatu palestinarrik -kasu, gobernuetz ari da, ez herritarrez-. Ez ziren mugitu 1948an eta Jordaniak gerra abiatu bazuen ere, hain zuzen, izan zen sionistekin adosturiko Palestinaren banaketari buruzko hitzarmena ez zelako errespetatu. 1970-1971 urteetako Irail Beltza ere gogoan du, zeinetan Israelen armak esku artean milaka palestinar hil zituen Jordaniak. Egiptok ere postura bera duela dio: "Egipto, adiskide-herri bat izan ezik, beste guztia da Palestinarentzat". Gazaren blokeoan parte hartzen duela nabarmentzea inportantea zaio.

Azkenik, Hamas eta Israelen arteko negoziaketetatik ere gauza gutxi daukagu lortzeko, bere ustez: "Bahituen askatasunaren alde kalean direnek partidua galdu dute. Netanyahu badaki su-ete-

na onartuz gero erortzen dela, beraz, Trumpen garaipena arte iraunarazi nahi du kontua. Ez dut uste gauzak aldatuko direnik... edo bai, agian armen tak gelditzeko mehatxua eginez gero AEBek, eta kasu horretan Netanyahu eroriko litzateke. Bizkitartean, hilotzen gainean bideraturiko negoziazioek ez dute ezertarako balio".

Gaurko egunean, su-etena lortzea da premiazkoena, eta ondotik hitz egingo da aterabide politikoaz. Bere iritzia dauka Stambulek: bi estatuen soluzioa ez da bidea -"Osloko Hitzarmena aipatu dizuet. Ezinezkoa izateaz gain, ez da desiragarria. Bereizketaren teoria da sionismoa eta bereizketak kolonialismora, faxismora eta arrazakeriara garamatza. Bereizketa mantenduz gero, faxismoa mantenduko genuke". Estatu bakarra? Utopikoa bihurturiko aterabidea dela dio.

Horiek horrela, nazioarteko zuzenbidearen errespetua aldarrikatzen du Frantziako Bakearen Aldeko Juduen Batasunak: kolonizazioaren eta okupazioaren bukaera, presoan askapena, harresiaren desegitea, Gazako blokeoaren bukaera, eskubideen berdintasuna, errefuxiatuen itzulera eta gerra krimenen erantzuleen epaiketa. Tamalez, Frantziako Bakearen Aldeko Juduen Batasuna ez da Frantziako Estatuan dagoen juduen egitura indartsuena eta eragin guti du gobernuarengan. Baina berri ona: urriaren 7az geroztik bikoiztu da elkarteko kide kopurua. Harrotasunez baino gehiago, itxaropen iturri daukako zehaztu zien datu hori entzuleei. ●